

Dyspepsi / Reflux

Patientinformation

8. juli 2021
Skrevet af: Lars Lindgaard
Version 2.0

Dyspepsi / Reflux

Patientinformation

Smerter og ubehag øverst i maven (dyspepsi)

Halsbrand og sure opstød (reflux)

Smerter og ubehag øverst i maven

Smerter og ubehag øverst i maven, tidlig mæthedsfornemmelse, oppustethed og kvalme. Der kan også være reflux jf. nedenfor.

Sure opstød og halsbrand

Sure opstød og halsbrand samt smerter bag brystbenet/heartburn. Lidt sjældnere klump i halsen, hæshed, hoste, astma og syreskade på tænder.

Alarm-symptomer

Vedvarende opkastninger, synkebesvær, ikke-tilsigtet vægttab eller tegn på blødning fra mave-tarm-kanalen. Der er mange falske alarmer.

Er du over 45 år og har nyopståede eller vedvarende symptomer bør du gastroskoperes.

Forekomst

Ca. 1/3-del af den voksne befolkning har i perioder øvre mavesmerter og 10 procent af den voksne befolkning har dagligt refluxgener.

Udredning af øvre mavesmerter, sure opstød og halsbrand

Man tilbydes en kikkertundersøgelse. Ved en kikkertundersøgelse ser man efter betændelse, mavesår og kræft. Man kan tage prøver og undersøge for bakterien "helicobacter pylori" der kan give mavesår.

Hos 2 ud af 3 patienter findes normale forhold. Er dette tilfældet foregår videre behandling hos egen læge.

Er du under 45 år med klassiske symptomer og uden alarmsymptomer kan man forsøge at behandle med medicin der hæmmer mavens syreproduktionen. Hjælper dette er en kikkertundersøgelse ikke strengt nødvendig.

Man kan også undersøge for "helicobacter pylori" med en afføringsprøve.

Øvre-mavesmerter kan skyldes galdesten som kan påvises ved en ultralydsscanning.

Har du tyktarmssymptomer, kan det være relevant med en kikkertundersøgelse af tyktarmen.

Årsager

Øvre mavesmerter

Gigt- og smertemedicin (fx ibuprofen og acetylsalicylsyre) kan give betændelse i mavesækken - i værste fald et mavesår. Stigende risiko med stigende dosis.

Alkohol og hash kan give øvre mavesmerter.

Bakterien "helicobacter pylori" kan give betændelse i mavesækken og i værste fald et mavesår.

Kun ganske få har et mavesår. Kræft i mavesækken er meget sjælden.

Galdesten, irriteret tyktarm, rygsmerter, glutenallergi (cøliaki) giver nogle gange øvre mavesmerter. Lungesmerter kan ligne mavesmerter.

Sure opstød og halsbrand

Oftest finder man ved en kikkertundersøgelse normale forhold - også i spiserøret. Eventuel betændelse i spiserøret understøtter diagnosen.

Sure opstød og halsbrand kan skyldes en dårlig funktion af spiserørets nederste lukkemuskel.

Et spiserørsbrok giver ikke i sig selv sure opstød og halsbrand.

Behandling

Livsstilsændringer

Vægttab, rygeophør, undgåelse af fed og krydret mad, kaffe, alkohol, appelsinjuice, løg og chokolade.

Ved sure opstød og halsbrand kan det også lindre at have hævet hovedgærde i sengen samt undgå fødeindtag de sidste timer inden sengetid.

Medicin

Medicin der hæmmer syreproduktionen i så høj dosis at symptomerne ophører. Efter 4 uger stopper man behandlingen. Vender symptomerne tilbage genoptager man behandlingen i 4 uger og trapper der efter ned til den laveste effektive dosis.

Nogle kan nøjes med at tage syrepumpehæmmer efter behov/i perioder. Andre kan klare sig med medicin som danner et beskyttende lag i maven og i spiserøret.

Medicin der hæmmer syreproduktionen og medicin der danner et beskyttende lag kan kombineres.

Mavesårs-bakterier (*helicobacter pylori*)

Påvises der mavesårs-bakterier skal man have en antibiotikakur. Kuren skal følges nøje. Effekten af kuren kontrolleres med en afføringsprøve via din praktiserende læge.

Prognose

Der kan være gode og dårlige perioder. Symptomerne kan være kroniske og kræve livslang behandling.

Ved invaliderende symptomer på sure opstød og halsbrand kan henvises til operation. Dette kræver BMI mindre end 30.